

Green City Mozgalom

A zöldfelületek létesítése és fenntartása önmagában nem gazdaságos, de szociális és gazdasági szempontból mégis nyereséget termelhetnek. A jól megtervezett és kivitelezett zöldfelületek haszna egyebek között olyan speciális területeken jelentkezik, mint az egészségügy, a közbiztonság, a lakás és ingatlanpiac. A Green City filozófiájában a tudomány, a gazdaság és a kertészeti szaktudás együtt van jelen.

Bebizonyosodott, hogy a zöld környezetnek az ingatlanpiacon is kedvező a hatása a hozadékra.

A Green City Mozgalom több mint öt éve létezik Hollandiában. A mozgalom magyarországi megismertetését és védnökségét a Magyar Kertépítő Vállalkozók Országos Szövetsége (MAKEOSZ) emelte a feladatai közé. A szövetség idén januárjában szer-

vezett szakmai találkozásánál egyik fontos témája volt a mozgalom megismertetése a hallgatósággal. A szövetség 2009-ig azt tűzte ki célul, hogy megismertetik a szakmával tevékenységüket és a minőségi kertek iránt érzett elhivatottságukat. 2010-ben már egyértelmű feladatokat kívánnak megoldani, melyek egyike a Green City Mozgalom bevezetése. Erről beszélgettünk *Somorjai-Tamássy Zsolttal*, a magyarországi mozgalom mentorával.

A Green City Mozgalom holland kezdeményezésre indult. Az európai emberek ott szembesültek először az urbanizáció komoly gondjaival. Hollandia kis területű ország, nagy népsűrűséggel, ebből adódóan egymásba érnek a települések, kulcskérdés tehát a zöldfelületek létesítése és megőrzése. Ennek ellenére e nagy kertészeti multú ország zöldfelületei fokozatosan csökkentek az elmúlt években a fenntartásukra fordítható összegekkel együtt. A „zöld szakma” ennek az elmentmondásnak eredt a nyomaiba.

Egy euró = hat euró

A zöld beruházások, bár az építészeti beruházásoknál jóval alacsonyabb költségvetésűek, mégis jelentős befektetések. A döntéshozó testületek (például önkormányzati képviselők) számára kevésbé indokolhatóak, mert a mai racionális gondolkodással ellentétben szinte csak szubjektív beruházásoknak minősülnek. Ezért a döntéshozók és ingatlanfejlesztők gyakran nem,

vagy csak erősen csökkentett költséggel járulnak hozzá a zöldfelületi munkákhoz.

Felvetődik a kérdés, vajon kimutatható tényleges, pénz-sítet haszon a megfelelően tervezett, épített és fenntartott zöldfelületek létesítése kapcsán?

A válasz szerencsére igen! Üzleti szemmel nézve 1 euró befektetés 6 euró jövedelmet hoz. Ez a Green City Mozgalom eredményessége, hangsúlyozta Somorjai-Tamássy Zsolt.

A Green City Mozgalom feladata a több szakterület érintő adatok gyűjtése, a hihetetlenül megnyerő számokkal pedig a zöldfelületi döntéshozókat, illetve magát a néha kissé elkeseredett kertés- és tájépítészeti szakmát is megismertetni, valamint a mozgalomhoz kapcsolódó, ma még sokaknak újszerű módszereket elterjeszteni és továbbfejleszteni.

A települések természetbe való visszakapcsolásával a Green City Mozgalom a társadalom számára számos területen keresztül hozhat valódi hasznot. A kutatások során kiderült, hogy a leggyakoribb újkori betegségek alapja a stressz. Hollandiában minden tizedik ember szenved stressz alapú betegségben. Angliában, Európa más országaihoz hasonlóan, egy évben 14 millió munkanap esik ki a stressz okozta betegségek miatt. A stressz oldásának legegyszerűbb eszköze a zöld környezet. Az egészségmegőrzés is könnyebb, ha több zöldfelület veszi körül az embert, a gyógyulás pedig 15-20 százalékkal gyorsabb, ha megfelelő zöld környezetbe kerül a

Újrahasznosított anyagokból

A 2009. szeptemberében a MAKEOSZ szervezésében újtárra indított Magyar Kertépítő Versenyen a szervezők standja már a Green City mozgalom szellemében épült. A felhasznált térkő újrahasznosított anyagból készült, az esővízgyűjtő valaha gyógyszergyári maceráló edény volt, és most új elemként épült be a bemutatókertbe. A lombos fák konténeri korábban cukorgyári gépalkatrészként dolgoztak, a növényállományt honos növényekből válogatták ki. A munkában tehát a fenntarthatóság, az újrahasznosítás, a csapadékvíz elvezetésének megoldása is jelen volt. A MAKEOSZ stand alaprajzában, az épített elemekben megjelent a szövetség logója is, az utalt a zöldfelületekben rejlő marketing lehetőségekre. A siker kézzelfogható volt: az ülőalkalmatosságokat a látogatók, a szeptemberi évelőfoltokat pedig a méhek, mint a természet nagykövetei vették birtokba. A szervezők remélik, hogy településeinken is ilyen viharos gyorsasággal kel majd ki az elvetett „Green City” mag.

▲ Az Első Magyar Kertépítő Versenyen a MAKEOSZ bemutatókertje igazi csapatmunka volt, ahogy a Green City is az. Kertépítő, kerttervező, tájépítész ballgató és marketing szakember egyaránt dolgozott benne

beteg ember. Ez a tény hatalmas társadalombiztosítási megtakarításokat mutat.

A fásítások csökkentik a finom por- és gázzsennyezések mértékét, ezzel szintén az egészségünket és a társadalombiztosítási pénztárt óvják.

Egyértelműen bebizonyosodott, hogy a „green city” elgondolás módjára létesített zöld környezetnek az ingatlanpiacon is kedvező a hatása és a hozadéka. Az ingatlanértékek 4-33%-kal növekednek, ha körülöttük gondozott zöldfelületek vannak.

Arcnélküli parkok helyett

A kedvező szociológiai hatásra Rotterdam Milnx negyedében találunk példát, ahol a közösségi, ám tudományos tervezésen alapuló, újonnan zöldített, fásított környezet hatására a bűnözés. A rendmegőrzésre fordított költség feleződése jóval felülmúlja a zöldítés költségeit.

A jól használható játszótérek, parkok a gyerekek, fiatalok számára játékteret, és a szabadban eltöltött idő lehetőségét jelentik az utcai bűnözés helyett. A kisgyermekükkel együtt a játszótéren idejüket töltő szülők között pedig ismét szociális, baráti kapcsolatok szövődnek.

A munkahelyeken a „green city” elképzelés szerint parkosított, zöld környezet hatására kimutathatóan javul az alkalmazottak termelékenysége.

Kevesen használják a zöldfelületeket, mint marketing eszközt. A települések arculatát két fő tényező alakítja: az épületek, az építmények és a természet, azaz a zöldfelület. Az épületek több száz, néha több ezer évre meghatározzák a település arculatát. Lassan és költségesen változtathatók. A zöldfelületek ezzel szemben gyorsabban és alacsonyabb költséggel alakíthatók, megfelelő tartalommal, érzelmekkel, színekkel, formákkal kialakítva a városmarketing egyik legfőbb elemévé válhat-

nak. Jelenleg a városokban a zöldfelületek szinte arctalanok és változatlanok, a lakosság ezért alig használja őket. Fontos, hogy a település egysége legyen, még a zöldfelületeiben is az ott lakókhöz szójon. A város egyes részein jelenjen meg, akár csak alaprajzban is valami, ami csak arra a településre jellemző. Ez az egységesség megmozgatja a lakosságot, a helyi vállalkozókat, és még közösségi munkát is szívesen vállalnak.

Csapatmunka

A tervezés és a kivitelezés tekintetében a Green City csapatmunka. Az adott városrész múltja, jelene, jövője együtt fontos. A létesítendő zöldfelületnek kristálytisztán kell kapcsolódnia a település stratégiájához. A Green City Csapatokban stratégia, marketings, táj- és kertépítész tervező és kivitelező, a majdani fenntartó, várostervező, építész, környezetvédő, pszichológus, civil szervezetek, sőt sok esetben maga a lakosság is részt vesznek. Minden egyes munkánál mérhető célokot kell felállítani, amelyek későbbi vizsgálata tudományos kutatóknak ad teret. A hagyományos építész gondolkodást táj- és kertépítészeknek, pszichológusoknak és az adott munkához illően még sok más szakterületi ágának kell kiegészítenie ahhoz, hogy jó munkák szülessenek. Fontos lenne, hogy ne építőipari cégek legyenek a zöldfelületek fő vállalkozói, hisz ez a munka megfelelően szakképzett embereket, szakirányú tudást kíván.

A tervezésnek, a kivitelezésnek és a fenntartásnak a fenntartható fejlődés elvein kell alapulnia. A biológiai aktivitás terén a növelés a fő cél. Fontos a helyi anyagok használata és az újrahasznosítás, valamint az, hogy az építést és a fenntartást egyaránt minél kisebb energiabevittel lehessen megoldani. Új tájépítészeti megoldások kelle-

Hazánkban is

A Green City Magyarországért mozgalom rövid időn belül ahhoz az öt országhoz (Hollandia, Nagy-Britannia, Olaszország, Németország, Franciaország) szeretne csatlakozni, ahol már működik ilyen szerveződés.

A MAKEOSZ minta-projektet kíván létrehozni, hogy megmutassa a Green City mozgalom minden előnyét és működőképességét. A következő lépés a tapasztalatok összegzése, a tudományos eredmények közzététele lesz. A munka végeredménye később is megmarad, látható. Lényeges a lakosság bevonása a feladatok megoldásába, hogy meggyőzze őket a zöld környezet fontosságáról.

A Green City Magyarországért Tanácsot (mozgalmat) a MAKEOSZ és a Zöldtetőépítők Országos Szövetsége (ZEOSZ) hozta létre, egyelőre a MAKEOSZ szervezetén belül. Folyamatban van a Magyar Építész Kamara (MÉK) Táj- és Kertépítész Tagozatának csatlakozása. A szervezők a Corvinus Egyetemet, a Magyar Önkormányzati Főiskolát, a Magyar Önkormányzati Főiskolát, az Önkormányzati Szövetséget (MÖFÖSZ), az önkormányzatokat és a kutatóintézeteket is várják. A Green City Magyarországért Tanács munkájához minél több szakmai és civil szervezetnek kell csatlakoznia, hogy a munka a lehető leggyorsabban kifejthesse jótékony, gyógyító hatását.

nek, a növényeket és a beépített anyagokat gyakorlati szempontból is tesztelni kell. Egyik kiemelten fontos terület a csapadékvíz-hasznosítás, hisz a csatornahálózat nem tudja kezelni a lezúduló nagy mennyiségű csapadékot. Megoldás az összehangolt fásítás, zöldtető, illetve vízáteresztő burkolatok építése, amik nélkülözhetetlenek a csapadék lassított elvezetésében. Gazdasági szempontból lényeges a zöldfelületek alacsony fenntartási költsége. A globális éghajlatváltozás miatt elengedhetetlen az ökológiai hatások vizsgálata.

Megyési Éva

▲▼ Jól működő intenzív zöldtető nagyon szép példája az óbudai Római Kertben

